

Гродна
№17 (499),
23 верасня 2018

www.slowo.grodnensis.by

Слова Жыцця

ГАЗЕТА ГРОДЗЕНСКАЙ ДЫЯЦЭЗІІ

Катэхеза – гэта больш, чым навука

Мінуў радасны час канікул і распачаўся новы навучальны год, а разам з ім – новы год катэхетычны. Гэта выключны час фарміравання розуму сэрца. На першай лініі фронту барацьбы за душы маладога пакалення стаяць катэхеты. Яны не толькі перадаюць канкрэтныя рэлігійныя веды, але і становяцца для сваіх вучняў сведкамі Божай прысутнасці ў свеце.

• працяг на с. 4

ЖЫЦЦЁ НА БЯЗГУЧНЫМ РЭЖЫМЕ

Паблізу Вышэйшай духоўнай семінарыі ў Гродне раней знаходзілася школа для дзяцей з парушэннем слыху. Адзін клерык ля яе часта праходзіў і думаў: “А ці ведаюць глухія людзі пра Бога? А ці апекуецца імі хтосьці ў горадзе?”. Аднойчы ён задаў знаёмай сям’і, якая выхоўвала глухое дзіця, пытанне адносна таго, як яны збіраюцца падрыхтаваць таго да І Камуніі. І пачуў наступны адказ: “Бог прыме...”. Пасля клерыка стала непакоіць думка: не мусіць так быць. Гэтыя людзі заканчваюць школы, ідуць працаваць, ствараюць сем’і – з’яўляюцца паўнаважаснымі асобамі. Адрозненне толькі ў тым, што яны не чуюць. Такім чынам, людзі з парушэннем слыху маюць поўнае права на пазнанне Бога на адным узроўні з астатнімі. Але хто гатовы ўзяць на сябе гэтую адказнасць?

• працяг на с. 6

“Катэхет – гэта чалавек, які абараняе і стымулюе памяць пра Бога”. Папа Францішак

РАЗВАЖАННІ З БОЖЫМ СЛОВАМ

XXV ЗВЫЧАЙНАЯ НЯДЗЕЛЯ Мк 9, 30–37

Езус і Яго вучні выйшлі і праходзілі праз Галілею, і Езус не хацеў, каб нехта ведаў. Бо вучыў сваіх вучняў і казаў ім, што Сын Чалавечы аддадзены будзе ў рукі людзей, і заб'юць Яго, і забіты ўваскрэсне праз тры дні. Але яны не разумелі гэтых слоў, а спытацца ў Яго баяліся. Прыйшоў Ён у Кафарнаум і, калі быў у доме, спытаўся ў іх: “Пра што па дарозе вы разважалі?”. Яны маўчалі, бо па дарозе разважалі паміж сабою, хто большы.

Сеўшы, Ён паклікаў Дванаццаць і сказаў ім: “Калі хто хоча быць першым, няхай будзе з усіх апошнім і ўсіх слугою”. Потым узяў дзіця, паставіў сярод іх і, абняўшы яго, сказаў ім: “Хто прымае аднаго з такіх дзяцей у Маё імя, той Мяне прымае. А хто Мяне прымае, той не Мяне прымае, але таго, хто паслаў Мяне”.

СЛУЖЫЦЬ З ЛЮБОЎ

Свет, у якім апосталы выраслі і жылі, сцвярджаў, што “меншы” павінен слухацца таго, хто “вялікі”, і служыць яму. Хрыстос жа пераварочвае гэтую ісціну на 180 градусаў: хочаш быць вялікім – служы іншым, паколькі веліч чалавека вымяраецца тым, наколькі ён да гэтага здольны.

Збаўца не зводзіць такую навуку да сухой тэорыі, сам з'яўляецца непакінутым прыкладам служэння патрабаванню. На шматлікіх старонках Евангелля можам знайсці апісанне паслугі Езуса на зямлі. Божы Сын ніколі абыхава не праходзіў міма бедных, хворых, пакутуючых. Ён служыў людзям праз абвешчэнне Добрай Навіны, выгнанне злых духаў, уваскрэсненне памерлых, аздаравленне ад розных хвароб душы і цела.

Нас усіх Усемагутны паклікаў да такой службы. Дапамагаючы іншым, мы служым самому Богу. Чым прыгажэйшая і больш пакорная наша паслуга, чым больш любові і сэрца ўкладваем у выкананне сваёй місіі, тым большыя мы ў вачах Стварыцеля.

Ці здольны я бескарысліва служыць Богу і людзям?

Ці асцерагаюся таго, каб быць кімсьці першым і найважнейшым любой цаной?

XXVI ЗВЫЧАЙНАЯ НЯДЗЕЛЯ Мк 9, 38–43. 45. 47–48

Ян сказаў Езусу: “Настаўнік, мы бачылі чалавека, які ў імя Тваё выганяў злых духаў, і забаранялі яму, бо не хадзіў з намі”. Езус жа сказаў: “Не забараняйце яму, бо ніхто, хто ўчыніў цуд у Маё імя, не зможа адразу пачаць зласловіць Мяне. Бо хто не супраць нас, той з намі. І хто напоіць вас кубкам вады ў імя таго, што вы Хрыстовыя, сапраўды кажу вам, не страціць сваёй узнагароды. А хто спакусіць аднаго з малых гэтых, якія вераць у Мяне, таму лепш было б, каб павесілі яму на шыю млынавы камень і кінулі яго ў мора. Калі спакушае цябе рука твая, адсячы яе. Лепш табе калекана ўвайсці ў жыццё, чым з двюма рукамі ісці ў геену, у агонь непагасны. І калі нага твая цябе спакушае, адсячы яе. Лепш табе ўвайсці ў жыццё кульгавым, чым з двюма нагамі быць кінутым у геену. І калі вока тваё цябе спакушае, вырві яго. Лепш табе з адным вокам увайсці ў Валадарства Божае, чым, маючы два вокі, быць кінутым у геену, дзе чарвяк іх не памірае і агонь не гасне”.

ЗНАЙСЦІ ТОЕ, ШТО ПЕРАШКАДЖАЕ

Словы Езуса з'яўляюцца для нас запрашэннем да радыкальных дзеянняў. І гаворка ідзе зусім не пра адсячэнне канечнасцей ці вырыванне вачэй, але пра адшуканне ў асабістым жыцці таго, што перашкаджае ў імкненні да прыняцця Езусавага адкуплення.

Калі нашы рукі з'яўляюцца перашкодай на шляху да сустрэчы з Хрыстом, трэба зрабіць так, каб яны больш не былі прычынай граху, а рабілі ўсё на карысць Богу і бліжняму, паколькі мы – створаныя Айцом з любові – запрошаны да памнажэння добра. Калі нашы ногі вядуць да вечнай смерці, мусім навярнуцца. Езус запрашае кожнага чалавека да паўнаты жыцця, што магчыма толькі пасля з'яднання з Ім. Дык няхай нашы штотдзённыя крокі вядуць да Збаўцы. Нават калі заблуканым, будзем памятаць, што Усемагутны чакае вяртання, паколькі Ён міласэрны Айцец. Калі нашы вочы з'яўляюцца прычынай граху, неабходна адважыцца і змяніць рэчаіснасць, у якой мы жывём. Не будзьма сляпымі да цяплення ці бяды іншага чалавека, умейма заўважаць сапраўдныя каштоўнасці. Давайце прасіць у Бога сіл, каб здолець адвесці ад злага не толькі вочы, але і сэрца.

Што мне перашкаджае быць побач з Богам?

Што я сею вакол сябе: добро ці зло?

Слова рэдактара

Кс. Юрый Марціновіч

Быць вучнем Хрыста не значыць вывучыць Евангелле на памяць, адгаворваць усе малітвы, састаўленыя Касцёлам. Вучнем Месіі з'яўляецца чалавек, злучаны са сваім Майстрам. Ён прымае ўдзел у Божым жыцці, крочыць па дарозе веры, святых сакраментаў і захавання заповедзей Усемагутнага. Св. Павел напісаў: “Бо я вырашыў не ведаць нічога між вас, апроч Езуса Хрыста, і то ўкрыжаванага” (1 Кар 2, 2). І дадаў: “Ужо

не я жыву, а жыве ўва мне Хрыстос” (Гал 2, 20). А Езус растлумачыў: “Калі хто любіць Мяне, той захоўвае слова Маё, і палюбіць таго Айцец Мой, і прыйдзе да яго, і зробім жыллё ў яго” (Ян 14, 23).

У школе Хрыста няма абмежаванняў па ўзросце, поле, этнічным паходжанні ці пакліканні. Характарыстычнай рысай вучня Езуса павінна быць любоў, якая ахоплівае ўсіх, любоў, якая задае тон і вызначае напрамак дзеяння.

Дарагія Чытачы!

На парозе новага навучальнага і катэхетычнага года вярта ўсвядоміць, што кожны чалавек можа і нават павінен быць вучнем Збаўцы. Просім Хрыста, каб падтрымліваў нас у быцці Яго вучнямі, якія, кіруючыся ў жыцці любоўю, дабярэцца да шчаслівага канца. Няхай нам у гэтым дапамагае Найсвяцейшая Панна Марыя, з любоўю ахінаючы сваім мацярынскім плашчом, клапоцячыся пра тое, каб не дазналі ніякай шкоды.

“НАШЫ ЗАСТУПНІКІ ПЕРАД БОГАМ”

СВ. АЙЦЕЦ ПІО З П'ЕТРЭЛЬЧЫНЫ: ЗАСТУПНІК ДОБРААХВОТНІКАЎ ГРАМАДЗЯНСКАЙ АБАРОНЫ

У іканаграфіі

св. айцец Піо з П'етрэльчыны
прадстаўлены ў капуцынскім хабіце
са стыгматамі на абедзвюх руках,
у якіх трымае вялікі драўляны крыж.

Адзін з самых вядомых містыкаў і стыгматыкаў нашых часоў. Аказаў вялікі ўплыў на сучасны Касцёл. Дзякуючы яго заступніцтву адбываюцца эфектыўныя навяртання больш за каранельны атэістаў і цудоўныя аздаравленні.

ПАЗНАЧАНЫ 5-ЦЮ ХРЫСТОВЫМІ РАНАМІ

Айцец Піо нарадзіўся 25 мая 1887 года ў беднай сям'і ў невялікай мясцовасці П'етрэльчына на паўднёвым захадзе Італіі. Рана адкрыў у сабе пакліканне да манаскага жыцця. Ва ўзросце 16-ці гадоў уступіў у навіцыят да айцоў капуцынаў. Святарскія пасвячэнні атрымаў у 1910 годзе.

20 верасня 1918 года падчас споведзі манах адчуў моцны боль у цэле, які не праходзіў на працягу 2-х дзён. Думаў, што памірае. Пакута была велізарнай, працінала ўвесь арганізм. Бог пазначыў яго цела 5-цю Хрыстовымі ранамі – стыгматамі. У сувязі з гэтым а. Піо перажыў шмат прыніжэнняў. На пэўны час быў вымушаны пакінуць кляштар. Жыў тады ў родным доме. На працягу 10-ці гадоў яму было забаронена кантактаваць з людзьмі і публічна адпраўляць св. Імшу. Аўтэнтычнасць стыгматаў даследавалі шмат разоў.

Амаль усё сваё манаскае жыццё а. Піо правёў у кляштары Сан-Джавані-Ратонда. Святасць, набожная малітва і жорсткія пакуты святара прыносілі плён у сотнях тысяч чалавек, якія прыходзілі да яго. Удзел у св. Імшы, якую капуцын адпраўляў амаль 3 гадзіны, быў часам вялікай ласкі і перамянення.

Тыя, хто спавядаўся ў а. Піо, пад уплывам Бога ўздзеяння перамянялі сваё жыццё. Здаралася, што людзі прыступалі да сакрамента пакаяння нават пасля 30-ці або 40-ка гадоў нявер'я. А. Піо меў ласку пранікаць унутр чалавека. Калі споведзь была няпоўнай, заахвочваў лепш падрыхтавацца і прыйсці зноў.

Капуцын з Сан-Джавані-Ратонда быў вельмі адчувальны да лёсу цяжкахворых людзей. Для іх пры падтрымцы многіх шчодрых дабрадзеяў пабудоваў “Дом палягнення ў цяпленні” – вялікую бальніцу, якая да сёння служыць сотням пакутуючых на розныя хваробы. Валодаў таксама ласкай аздаравлення. Тыя, хто гэта дасведчыў, адчувалі вакол сябе цудоўны і моцны водар, падобны на пах фіялак.

Памёр у кляштары 23 верасня 1968 года. Беатыфікаваны 2 мая 1999 года, кананізаваны 16 чэрвеня 2002 года папам Янам Паўлам II.

ЧАМУ МЫ МОЖАМ НАВУЧЫЦЦА Ў СВ. АЙЦА ПІО З П'ЕТРЭЛЬЧЫНЫ?

Святы пакінуў пасланне, якое трапляе да кожнага: нягледзячы на сваю слабасць і грэшнасць, хоць гэта і нялёгка, мы можам стаць перад Богам у праддзе, а Ён дасць нам сіл. Св. айцец Піо вучыць прымаць Божую волю і перасоўваць свой штотдзённы крыж.

ЦІКАВА!

Праўдападобна, атрыманы падчас споведзі стыгматы заставаліся на цэле а. Піо на працягу больш за 50-ці гадоў, ажно да канца яго жыцця. Кроў, што выцякала з іх, пахла, як парфума ці кветкі. У момант адыходу манаха ў вечнасць раны зніклі, не пакінуўшы шрамаў.

З ВУСНАЎ СЯТОГА

“Не люблю цяплення для цяплення, але для плёну, які яно прыносіць: праслаўляе Бога, збаўляе душу, ратуе з чыстца – ці можна хацець большага?”.

ЛІТУРГІЧНЫ ЎСПАМІН

Касцёл узгадвае св. айца Піо з П'етрэльчыны 23 верасня.

Кс. Юрый Марціновіч

Кс. Юрый Марціновіч

Каб святыня ізноў заззяла белізной

Дзякуючы аператыўным дзеянням пажарных агонь не паспеў нанесці непраправімую шкоду

Алтары, пакрытыя разводамі сажы, чорная столь, разбітыя вокны і цалкам знішчаная закрыстыя – такое сумнае відовішча адкрылася вачам мясцовых вернікаў, якія ўвайшлі ўвечары 14 жніўня ў гожскі касцёл св. апосталаў Пятра і Паўла пасля пажару. Ужо больш за месяц пробашч кс. Павел Шанчук разам з парафіянамі ліквідуюць яго наступствы: кожны дзень збіраюцца і наводзяць парадак, адмываюць закураную святыню, аднаўляюць пашкоджанае асцяжам памяшканне і рыхтуюць касцёл да касметычнага рамонту. Нягледзячы на сумныя падзеі святару ды вернікам нельга апусьціць рукі: трэба руліва працаваць, каб вярнуць належны выгляд святыні, якая ў наступным годзе адзначыць 150-гадовы юбілей.

НАСТУПСТВЫ ПАЖАРУ

Як устанавіла спецыяльная следчая група, прычынай пажару ў касцёле ў Гожы стаў удар маланкі. Узгаранне адбылося ў электрашчытавой у закрысты, у выніку службовае памяшканне цалкам выгарала. “Пажар заўважылі не адразу, – распавядае кс. Павел. – Толькі калі касцёл цалкам запойніўся дымам і шэрыя клубы

нашай разынкай, упрыгожваў богаслужэнні, але так мала паслужыў. Зараз інструмент трэба нанова разбіраць, чысціць. Дзякуй Богу, знайшоў таго майстра, які некалі аднаўляў арган. Ён абнавіць, што зоймецца інструментам і, нягледзячы на пашкоджанні, той зноў загучыць”.

Кс. Павел таксама адзначае, што пад уздзеяннем высокай тэмпературы патрэскаліся некаторыя драўляныя

людзей. Вернікі прыходзілі ў святыню цэлымі сем’ямі з дзецьмі: кожны хацеў дапамагчы. Варта адзначыць, што сярод тых, хто не застаўся абыякавым, былі не толькі мясцовыя католікі, але і праваслаўныя.

“Выпрабаванне, якое нам выпала, вельмі моцна з’яднала жыхароў Гожы. У першыя дні было столькі добраахвотнікаў, што, шчыра кажучы, было складана кожнаму знайсці

інакш іх немагчыма было б перафарбаваць”.

Кс. Павел распавядае, што мусілі шмат напрацавацца

якія ахвяруюць свой час і сілы. За гэта я кожнаму з іх бязмерна ўдзячны. Асобную падзяку выказваю святарам і вернікам

Касцёл св. апосталаў Пятра і Паўла ў Гожы перажываў пажар падчас вайны ў 1942 годзе.

Тады ў вежу святыні трапіў снарад і касцёл цалкам выгараў унутры.

з вялікімі вокнамі. Іх у касцёле 12. Частка была разбіта пры тушэнні пажару. Мужчыны вынімалі вокны, мянялі, дзе патрэбна, шкло, перафарбоўвалі рамы, пасля ўстаўлялі назад. Затым кожнае акно закрывалі плёнкай, каб не пашкодзіць падчас фарбавання сцен.

“Спачатку пры ўваходзе ў касцёл у вочы кідалася паўсюдная сажы, – гаворыць святар. – Зараз святыню часткова адмылі, выветрылі страшэнна непрыемны, рэзкі пах дыму. Вернікі кожны дзень прыходзяць сюды пасля працы, працягваюць прыводзіць касцёл у парадак. Асабліва мяне ўражвае пастава старэйшых людзей, якія, нягледзячы на свой узрост, стараюцца хоць нечым дапамагчы. Зараз магу з упэўненасцю сказаць, што гэтая бяда нас з’яднала. Першыя дні былі

шматлікіх парафій Гродзенскай дыяцэзіі, якія не пакінулі нас сам на сам з няшчасцем і падтрымалі матэрыяльна”.

СВЯТЫНЯ ЖЫВЕ

Кс. Павел Шанчук дзеліцца, што першая св. Імша, якая адбылася пасля пажару, была вельмі цяжкай як для святара, так і для прысутных вернікаў. Немагчыма было стрымаць слёзы, глядзячы на пашкоджаную святыню. Цешыў толькі факт, што, не зважаючы на сумныя абставіны, набажэнствы ў гожскім касцёле не адмяняюцца і будуць праходзіць па звычайным раскладзе.

“Праз 3 дні пасля пажару бацькі прынеслі ў святыню дзіцяцкія, каб ахрысціць. Затым адбылася чарговая ўзнёслая падзея: маладая пара пабралася шлюбам.

Руплівыя парафіяне ад малага да вялікага наводзяць парадак у святыні

Мацней за ўсё ў пажары пацярпела закрыстыя

Пажар у касцёле стаў вялікім ударам для гожскай парафії. Зусім нядаўна святыня была цалкам адрэстаўравана. Зараз даведзецца прыкладзі шмат намаганняў, каб скончыць рамонтныя працы да юбілею 150-годдзя.

Азнаёміцца з інфармацыяй аб праведзеных працах і сачыць за падзеямі з жыцця парафії можна на стронцы nashaparafija.com.

пачалі вырывацца з касцёльных вежаў, людзі заўважылі страшнае. Падумалі нават, што гараць самі вежы. Тушыць агонь прыехалі 6 пажарных разлікаў. Дзякуючы прафесійным і зладжаным дзеянням супрацоўнікаў пажарнай службы ўдалося ўратаваць святыню. Невядома, якую б шкоду мог нанесці агонь, калі б яго своечасова не апанавалі”.

Пробашч гаворыць, што ў закрысты, якая найбольш пацярпела, захоўваліся архіўныя дакументы ад 1991 года – метрыкі хростаў, шлюбнаў і пахаванняў, а таксама літургічныя кнігі і адзенне. Усё было знішчана агнём.

“Я вельмі перажываў, што ў выніку пажару мы страцілі арнат канца XIX стагоддзя – каштоўнае гістарычнае святарскае адзенне, вышытае срэбнымі ніткамі, – дзеліцца святар. – Але, на шчасце, ён уцалеў. Моладзь выкарыстоўвала арнат падчас каляднага прадстаўлення, пасля забылася пакласці яго на месца ды пакінула ў іншым памяшканні, да якога не дабраўся агонь. Таксама вельмі шкада стогодовага аргана, у якім ад высокай тэмпературы расплавіліся металічныя трубікі. Інструмент доўгі час стаяў мёртвым грузам на хорах, нават у думках не было, што ён можа загучаць. 7 гадоў таму арган удалося аднавіць. Ён быў

элементы ў цэнтральнай частцы касцёла, была нязначна

працу, – гаворыць пробашч. – Паколькі ўвесь касцёл ад пад-

пашкоджана падлога ў прэзбітэрыі. Але гэта дробязі – на шчасце, агонь не пайшоў далей, інакш магла б загарэцца галоўная частка храма. “Гэта сапраўдны цуд, – гаворыць святар. – Напэўна, Маці Божая Суцяшэння, абраз якой знаходзіцца ў цэнтральным алтары, ўратавала наш касцёл”.

АДНАЎЛЕНЧЫЯ ПРАЦЫ

Пасля пажару кс. Павел заўважыў вялікую салідарнасць

логі да столі быў задымлены і закопчаны сажай, трэба было павыносіць тое, што магчыма, на вуліцу, адмыць і вычысціць. Стараліся працаваць хутка, пакуль шызае курава не ўелася ў алтары, абразы і лаўкі. Таксама давалася мыць усе сцены,

вельмі цяжкімі, з негатывнымі эмоцыямі. Я нават не ведаў, за што брацца. А зараз ужо больш пазітыву. Я не адчуваю разгубленасці, бо бачу, што не адзін, што гэты касцёл патрэбны не толькі мне, святару, але і ўсім парафіянам,

Пасля адбыўся яшчэ адзін хрост... І нічога страшнага, што сцены касцёла ў гэты момант былі чорныя, затое душы людзей былі светлыя”, – гаворыць святар.

Кінга Красіцкая

СЛОВА ДЛЯ ЖЫЦЦЯ

Папа Францішак

Існуе рабства, якое знявольвае мацней за турму, мацней за пачыны крызіс, мацней за рознага роду дыктат:

гэта рабства ўласнага эга. Гаворка ідзе пра людзей, якія на працягу ўсяго дня глядзяць на сябе ўлюстэрка, каб любавалася сваім “я”. Іх эга мацнейшае за іх цела. Яны нявольнікі свайго “я”... Дарагія Браты і Сёстры, хто ж сапраўдны нявольнік? [...] Той, хто не ўмее любіць! І ўсе гэтыя заганы, грахі, эгаізм аддаляюць нас ад любові і робяць няздольнымі любіць. Мы становімся рабамі саміх сябе і не можам любіць, бо любоў заўсёды скіравана на іншых людзей. Сапраўдная любоў – гэта сапраўдная свабода: яна пазбаўляе прагі валодання, адбудоўвае адносіны, дае здольнасць прымаць і цінаць бліжняга.

Фрагмент прамовы падчас агульнай аўдыенцыі ў Ватыкане, 12.09.2018

Кс. бн Аляксандр Кашкевіч

Нязмерна важным дапаўненнем і паглыбленнем першай перадачы веры, якая здзяйсняецца ў хрысціянскай сям’і, з’яўляецца сістэматычная катэхізацыя дзяцей і моладзі, арганізаваная пры парафіях. Праз рэалізацыю аднаведчым чынам распрацаваных праграм навування, прыстасаваных да ўзросту катэхізацыйных, парафіяльная катэхэза павінна “прывесці да сталасці веру, ужо народжаную ў душы, і выхаваць сапраўднага вучня Хрыста праз паглыбленне і больш упарадкаванае пазнанне Асобы і вучэння Хрыста, нашага Пана” (Ян Павел II, Catechesi Tradendae, 19).

Таму нагадаваў Вам, дарагія Бацькі, што з’яўляецца адказным за тое, каб Вашы дзеці наведвалі ўрокі рэлігіі пры парафії на працягу ўсяго перыяду вучобы ў школе. Неспэўненне гэтага абавязку – сур’ёзнае маральнае заняўданне. [...] Таму прашу Вас прыняць да сэрца і ажыццявіць на практыцы заклік Хрыста Пана: “Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне, не забараняйце ім, бо такім належыць Божае Валадарства” (Мк 10, 14). Шаноўныя Браты Святары і Манаскія Айцы, паважаныя Кансэкраваныя Асобы і дарагія свецкія Катэхеты! Скіроўваю да Вас словы глыбокай удзячнасці і шчырага прызнання за руплівасць, запал і актыўнасць, з якімі Вы кожны дзень прысвячаеце сябе высакароднай справе катэхізацыі маладога пакалення. Дарагія Дзеці і любімая Моладзь! Жадаю Вам як мага большых поспехаў у навукальным і катэхетычным годзе. Наведвайце рэгулярна і ахвотна ўрокі рэлігіі, каб усё лепш пазнаваць Хрыста і яго вучэнне. Памятайце, што Ён – Ваш найлепшы Сябар, які ніколі не падвядзе і не пакіне.

Фрагмент пастырскага ліста на новы навукальны і катэхетычны год 2018–2019

♦ Святы Айцец Францішак прыняў на аўдыенцыі японскую асацыяцыю “Tensho Kenoh Shisetsu Kenshoukai”, якая займаецца праектамі культуры і салідарнасці. Арганізацыя была створана больш за 400 гадоў таму місіянерамі езуітамі. Падчас сустрэчы Папа адзначыў важнасць іх імкнення паказаць, што рэлігія, культура і эканоміка могуць мірна працаваць разам дзеля таго, каб тварыць чалавечы свет. На аўдыенцыі Пантыфік таксама абвясціў аб сваім намеры наведаць Японію ў наступным годзе.

♦ Па ініцыятыве папы Францішка ў сталовыя для бедных і цэнтры дапамогі ў Рыме развезлі 20 тыс. порцый марожанага для надпечных. У Ватыкане патлумачылі, што гэта падарунак ад фабрыкі, якая вырашыла раздаць сваю прадукцыю беднякам. Папскі размеркавальнік міласціны кард. Конрад Краеўскі асабіста прывёз тысячы порцый у царкоўны цэнтр дапамогі “Mondo Migliore” непадалёк Рыма, дзе знаходзяцца мігранты, якімі апекуецца Канферэнцыя епіскапату Італіі.

♦ Сенат Румыніі заклікаў да правядзення рэферэндуму аб змене Канстытуцыі, якая заключаецца ва ўвядзенні запісу, сцвярджаючага, што сужэнства – гэта толькі саюз мужчыны і жанчыны. У дзейснай Канстытуцыі краіны запісана, што сужэнства з’яўляецца “саюзам сужэнцаў”. Падзея адбылася пасля таго, як 3 млн румынаў падпісалі апаветную петыцыю. Рэферэндум па гэтай справе адбудзецца ў кастрычніку.

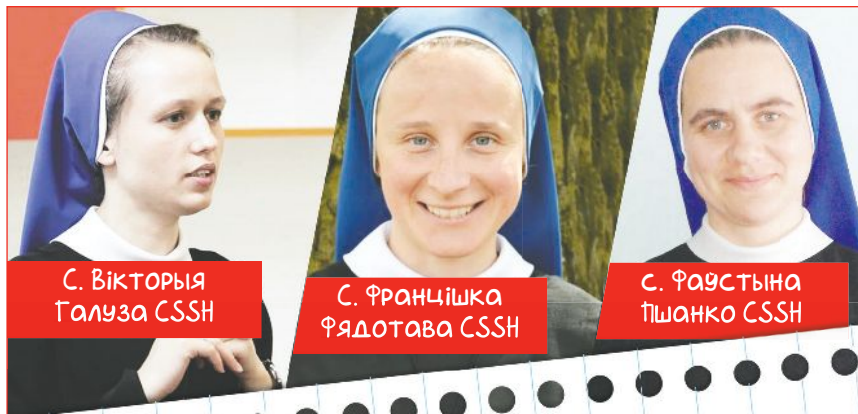
♦ У лютым тэарысты з Бока Харам выкраслі са школы ў Нігерыі 113 дзяўчат. Пасля перамоў з урадам амаль усіх палонных адпусцілі, аднак на вызваленне 15-гадовай Ліі Шарыбу, якая адмовілася адрачыся ад Хрыста, тэарысты не пагадзіліся. Некалькі тыдняў таму злучыны прымусілі дзяўчыну надзець хіджаб і апублікавалі відэазапіс, у якім яна просіць аб дапамозе. Невядома, што дакладна адбываецца з дзяўчынай у апошнія месяцы, але з аповедаў іншых выкраваных вынікае, што баявікі ставяцца да сваіх палонных бязлітасна: падвргаюць іх катаванням, гвалтаў, часам перапрадаюць, а таксама прымушаюць змяніць веру, калі маюць справу з хрысціянамі.

♦ У Польшчы праведзена адмысловае даследаванне адносна ролі святыні ў фарміраванні мясцовай біялагічнай разнастайнасці. У каманду даследчыкаў увайшлі навукоўцы з Інстытута аховы прыроды Польскай акадэміі навук у Кракаве і доктар Уільям Сазерленд з Кембрыджскага ўніверсітэта (Вялікабрытанія). У выніку зроблены вывад, што для гнезавання птушак вялікую цікавасць прадстаўляюць касцёльныя вежы, якія нагадваюць скалы, званы, а таксама старыя дрэвы і кусты, якіх часта нямала па суседству. Такім чынам, моцныя градыенты асяроддзя на невялікай плошчы здольны значна павялічыць відавую разнастайнасць птушак.

credo.pro; gosc.pl; aleteia.org

Катэхеза – гэта БОЛЬШ, чым НАВУКА

• працяг са с. 1

С. ВІКТОРЫЯ
ГАЛУЗА CSSH

С. ФРАНЦІШКА
ФЯДОТАВА CSSH

С. ФАУСТЫНА
ТШАНКА CSSH

Эфектыўнасць заняткаў рэлігіі ў многім залежыць ад катэхета, ад яго паставы, стылю працы. Калі катэхеза праходзіць у жывой форме, то дзеці ахвотна ўключаюцца ў навучальны працэс, з задавальненнем слухаюць, з энтузіязмам выконваюць заданні. Важна зацікавіць дзяцей, а ў сённяшнім свеце зрабіць гэта не так проста.

Навукоўцы сцвярджаюць, што менталітэт маладых змяняецца кожныя 5 гадоў. Таму калі катэхет не будзе паспяваць за гэтымі зменамі, яго намаганні не прынясуць чаканага выніку. Нельга спыняцца на здабытых раней ведах і карміць вучняў “учарашнім разгэртным абедом”. Трэба развівацца, самаўдасканальвацца, разумець патрэбы маладога пакалення, умець наладжваць з ім кантакт, і ў першую чаргу любіць дзяцей. Таму ўвесь час стараемся выходзіць на іх узровень: распрацоўваем заняткі ў інтэрактыўнай форме з выкарыстаннем мультымедычных сродкаў, пазбаўляючыся сухога тэксту. Мы ўпэўнены, што няма сэнсу пераконваць дзяцей і па 100 разоў ім паўтараць, што катэхеза – гэта добра. Трэба актыўна працаваць над тым, каб яны самі гэта зразумелі, дайшлі да гэтага. Тады абудзіцца ўласнае жаданне прыходзіць на заняткі, а не перакананне, што гэта неабходна рабіць пад прымусам.

Праз катэхізацыю мы перадаём жывую веру, вядзем да асабістай сустрэчы з Хрыстом, асабліва праз сакраманты і св. Імшу. Таксама вучым дзяцей адрозніваць добрае ад дрэннага, рабіць правільны выбар, разумець прычыны і наступствы сваіх учынкаў, думак і слоў. У нашай парафіі катэхеза праводзіцца для рознаўзроставак груп: гэта маленькія дзеткі ва ўзросце 3-6 гадоў, тыя, хто рыхтуюцца да Першай св. Камуніі і сакраманту канфірмацыі, старэйшая школьная моладзь. Бацькі вельмі цешацца, што ёсць магчымасць катэхізацыі пры парафіі. Аднак мы пастаянна ім нагадваем, што не трэба забывацца пра фундаментальную ролю сям’і. Нельга перакладаць на Касцёл свае асноўныя абавязкі, неабходна памятаць пра сямейную катэхезу, найперш, праз уласны прыклад: штодзённую малітву, сумеснае перажыванне свят, рэгулярны ўдзел у нядзельнай св. Імшы, свае паводзіны і адносіны да іншых.

А. АЛЯКСАНДР
МАХНАЧ SP

На падставе свайго святарскага і катэхетычнага досведу магу сказаць, што катэхет – гэта не толькі настаўнік рэлігіі, але перадусім той, хто спадарожнічае катэхізаваў. Катэхізаваць – гэта не праца, а служэнне Слову і быццё Ягоным сведкам. У гэтым служэнні вельмі важнай якасцю катэхета з’яўляецца слуханне. Інакш кажучы, ён павінен умець слухаць і пачуць катэхізуемых, асабліва тых, хто сумняваецца і шукае. З гэтага слухання нараджаецца вельмі важная якасць катэхета – добрыя, даверлівыя адносіны з катэхізуемымі, сэрцы якіх распальваюцца, каб быць у Касцёле – Касцёлам!

Спецыфіка заняткаў з моладдзю заключаецца найперш у тым, каб зацікавіць, паказаць неабходнасць удзелу ў катэхезе. Канешне, усё вельмі індывідуальна і залежыць ад таго, якія вартасці акцэнтуюцца ў сям’і маладзёна. Для каталіцкіх сем’яў, якія жывуць Богам і актыўна ўдзельнічаюць у парафіяльным жыцці, натуральна, што іх дзеці абавязкова ходзяць на катэхезу. Мяркую, што тыя маладыя людзі прагнуць развівацца ў веры. Яны актыўныя, задаюць цікавыя, часам нават правакацыйныя пытанні, якія іх хваляюць. Адрозненне: яны гэтым жывуць, што не можа не напаўняць аптымізмам! Праблематычна, канешне, калі пасля Першай св. Камуніі дзіця губляецца і больш не ўдзельнічае ў катэхезе. Чаму так адбываецца? У многіх сем’ях ёсць вялікая праблема ў разуменні інтэгральнага выхавання дзяцей і моладзі ў супольнасці Касцёла, а сам Касцёл часам бачыцца як “каталіцкі камбінат рэлігійнага абслугоўвання насельніцтва”. Як можна пераадолець такія цяжкасці? Гэта складанае пытанне, яно мае шмат нюансаў. Аднак Касцёл ідзе наперад: праводзіць катэхезу, заахвочвае да ўдзелу ў ёй на розных узроўнях, дае сведчанне і моліцы. Відавочна, што мы – супольнасць Касцёла – павінны быць сведкамі Хрыста, бо “на гэтым усё пазнаюць, што вы Мае вучні, калі будзеце мець любоў адзін да аднаго” (Ян 13, 35).

Метады ў катэхезе ўжо залежаць ад крэатыўнага катэхета і моладзі. Я думаю, што кожны катэхет, які адказна ставіцца да свайго служэння ў Касцёле, мае нейкі ўласны катэхетычны “фішкі”, каб зрабіць навучанне больш цікавым, а не толькі інфарматыўным. Гэтым і павінна адрознівацца катэхеза ад “урокаў рэлігіі”, якія, у асноўным, інфарматыўныя. Катэхеза – гэта комплекснае, інтэграцыйнае выхаванне ў веры, праз якое катэхет навучае і дае ўласны прыклад катэхізаваў, як трэба жыць у гармоніі з Богам і адчуваць сябе адказным за вялікую Божую Сям’ю – Касцёл.

Кінга Крasiцкая

У старэйшым узросце шмат разважаеш над жыццём, перабіраеш у памяці моманты і сітуацыі, якія сталі вызначальнымі. У свае 75 гадоў моцна прагну падзякаваць светлай памяці маме за дар веры. Наказы, якія я з дзяцінства чула ад матулі і захоўвала як скарб, пранесла праз усё жыццё: “Хто як Бог”, “Дзе праўда, там і Бог”, “Хвалі Пана Бога – і ніколі не загінеш”, “У цяжкія хвіліны трымайся Божай рукі, ніколі не падавайся спакусе, з Божай пакарай пераможаш усё”...

Як кажучы, хрысціянскі дом, на парозе якога стаіць набожная маці, ніколі не разбурыцца. Менавіта па прыкладзе матулі дзеці пераймаюць традыцыі, імкнучыся жыць у стане асвятляючай ласкі штодзённа, захоўваючы Божыя запаведзі і касцёльныя наказы. Чалавек веры здольны нават у самай складанай сітуацыі захоўваць Хрыстовы супакой і выпраменьваць радасць.

Мая мама была вельмі энергічнай, шмат малілася. Спявала ў хоры, узначальвала маёвыя і чэрвеньскія набажэнствы ў капліцы.

Тады яшчэ не было катэхізмавак, таму бацькі прасілі маю маму, каб дапамагла падрыхтаваць іх дзяцей да I Камуніі. Тата, па волі лёсу, вярнуўся з вайны прастуджаны і сур’ёзна захварэў на лёгкія. Адыйшоў у вечнасць, пакінуўшы жонку і 6-ых дзяцей. Мне было тады толькі 10 гадоў. Але мама заўсёды старалася быць моцнай духам, ніколі не аднавілацца, давяраючы ўсе цяжкасці Богу. Пасля смерці таты ўступіла ў III Ордэн. Я вельмі ўдзячна свайму матулі за прыклад веры і набожнасці, якім яна жыла штодня.

Галоўныя хрысціянскія вартасці ва ўсе часы людзям таксама імкнуцца данесці і пасеяць у сэрцах душпастыры. Нават у мінуўшыя гады, у эпідэмію бязбожнасці, мы заўсёды мелі духоўных настаўнікаў, святароў. Калі парафія сірацэла і пазбаўлялася ксяндза, ездзілі ў суседнія парафіі. З уважлівацю слухалі святароў, якія выходзілі нашы душы і давалі слушныя і важныя парады на жыццё. Сёння мы вельмі ўдзячны цяперашняму пробашчу нашай парафіі кс. Уладзіславу Сурвілу за ахвяру св. Імшаў, удзяленне бласлаўлення, прамаўленне казанняў, каб мы ўзрасталі ў веры і хрысціянскай дасканаласці.

З цягам часу я прыйшла да высновы, што мы проста абавязаны ўносіць малітвы ўдзячнасці за бацькоў, катэхетаў, біскупаў, святароў, манахінь, а таксама ўсіх людзей добрай волі, якія хочуць навучыць нас быць добрымі і служыць іншым.

Чытачка, парафія Войстам

А. ПАВЕЛ
РАМАНЧУК OFM Conv

Перад сучасным катэхетам стаіць выклік: ён павінен перакласці той змест, які перадае, на зразумелую для слухачоў мову. Ментальнасць сённяшніх людзей адрозніваецца ад тых, каму было адрасавана Евангелле. Маральныя патрабаванні, якія ставяцца перад сучасным чалавекам, таксама могуць здавацца архаічнымі. Задача катэхета – паказаць, што гэтыя ісціны надалей актуальныя, даказаць, што жыццё мае вялікую вартасць, што яно поўнае адказнасці, а ў першую чаргу, што трэба яго будаваць згодна з Божымі правіламі.

Ісціна адна. Белае з’яўляецца белым, а чорнае – чорным. Безумоўна, можна спрабаваць гэта падавіць, але калі чалавек уважліва прыгледзіцца, ён убачыць, дзе падман, а дзе адзіная праўда, якую неабходна здабыць. Сучасныя людзі вельмі шмат думаюць і шукаюць. Ім недастаткова сказаць, што ўсё так і так, трэба гэта аргументаваць, даказаць.

Цяжэй за ўсё знайсці спосаб, пры дапамозе якога атрымалася б перадаць змест і багацце праўды, каб сучасны чалавек зацікавіўся. Калі ён пачне аналізаваць, знаёміцца, то, напэўна, выбера гэтую праўду. Усвядоміць, што менавіта яна патрэбна для жыцця, таму што ўнутры сябе кожны з нас адчувае жаданне душы і разумее, што свет быў бы нашмат лепшы, калі б у ім панавалі хрысціянскія вартасці.

Падчас сваіх заняткаў я рэдка гавару прама, аб чым будзе сённяшня сустрэча, і рэдка чытаю лекцыю. У асноўным, задаю спрэчнае пытанне, якім набліжаю тэму, разам з катэхізуемымі пачынаю развіваць нейкі тэзіс. Тады наступае спраўдны мазгавы штурм: удзельнікі выказваюць свае “за” і “супраць”, прыводзяць аргументы, разважаюць аб перадумовах. Заахвочваю іх таксама адкінуць тэорыі і правілы, якія некалі чулі, і прыводзіць прыклады з жыцця. Тады аказваецца, што веды, якія яны маюць, гэта часта штосыці абсалютна адрозна ад жыццёвай сітуацыі. Таму мы ўвесь час спрабуем спалучыць веру і ўчынкі, без якіх яна мёртвая. Мне падабаецца, што моладзь удзельнічае, самастойна прыходзіць да высноў, робіць пэўныя вывады са сваіх разважанняў.

Лічу таксама, што сучасны катэхет не павінен баяцца складаных тэм, якія цяпер часта з’яўляюцца ў інтэрнэце, цыркулююць на тэлебачанні і радыё. Яны датычаць Касцёла, грахоў ці людской немачы. З аднаго боку, яны ў вялікай ступені цікавяць сучаснага чалавека, а з другога – іх нельга назваць цалкам надзейнымі: часта дэманструюцца аднабокова і маюць правакацыйны характар. Маладым каталікам іх равеснікі не аднойчы задаюць падобныя пытанні. Таму трэба падрыхтаваць іх, каб маглі даваць добрыя адказы. Трэба навучыць дзяліцца сваёй вераю і абараняць яе, калі ўзнікну такая неабходнасць.

Чаму пратэстанты хрысціянцы дарослых, а католікі – дзяцей?

Напачатку трэба заўважыць, што ў Каталіцкім Касцёле хрост удзяляецца не толькі дзецям, але і дарослым, якія яшчэ не былі ахрышчаны ў імя Найсвяцейшай Тройцы. Такім чынам правільным будзе сказаць, што католікі хрысціянцы дзяцей і дарослых. У пратэстантаў інашэ разумеенне сакраментаў і – у выніку – інашэ ўспрыманне і практыкаванне веры.

Навучанне Каталіцкага Касцёла грунтуецца на Святым Пісанні і Традыцыі, якая сягае пачаткаў супольнасці вернікаў і фарміравалася на працягу першых стагоддзяў хрысціянства. Касцёл працягвае выконваць наказ Хрыста: “Ідзіце і навучайце ўсе народы, і хрысціце іх у імя Айца і Сына, і Святога Духа” (Мц 28, 19) – абвешчваючы сучаснаму чалавеку словы Збаўцы: “Хто паверыць і ахрысціцца, будзе збаўлены, а хто не паверыць, будзе асуджаны” (Мк 16, 16).

У Традыцыі Касцёла хрост з’яўляецца падмуркам хрысціянскага, духоўнага жыцця ў супольнасці вернікаў і брамай, неабходнай для збаўлення (параўн.: Катэхізіс Каталіцкага Касцёла, 1213). Менавіта праз хрост чалавек сустракаецца з Богам у Найсвяцейшай Тройцы і становіцца ўсёнароўным Божым дзіцём. Абмыццё хрысціянства вядома граху і надзяляе ласкай, неабходнай для збаўлення.

Ва ўвядзеннях да парадку хросту знаходзім вельмі яснае абгрунтаванне каталіцкай практыкі ўдзялення хросту: “Касцёл, які атрымаў місію евангелізацыі і хрышчэння, ужо з першых стагоддзяў хрысціянства не толькі дарослых, але таксама і немаўлят. Бо словы Пана: “Калі хто не народзіцца з вады і Духа, не можа ўвайсці ў Божэе Валадарства” (Ян 3, 5), – ён заўсёды разумеў такім чынам, што дзяцей нельга пазбаўляць хросту, паколькі іх хрысціянства ў веры таго самага Касцёла, якую абвешчваюць бацькі, хросныя і іншыя прысутныя. Менавіта яны прадстаўляюць як мясцовы Касцёл, так і ўсю супольнасць святых і вернікаў – Касцёл, нашу Маці, якая ўся нараджае ўсіх і кожнага паасобку” (Парадак хросту дзяцей, Уводзіны, 2).

У Каталіцкім Касцёле, падобна як і ў Праваслаўнай Царкве, хрост удзяляецца немаўлятам у перакананні, што вера – гэта найвялікшы дар, які бацькі могуць дапамагчы атрымаць сваім дзецям. У катэхэзе, прысвечанай таямніцы хросту, Святы Айцец Францішак сказаў: “Некаторыя людзі думалі: для чаго хрысціць дзіця, якое нічога не разумее? Мы думаем, што яно вырасце, зразумее і само спытае пра хрост. Але гэта азначае адсутнасць доверы да Святога Духа, бо калі мы хрысцім дзіця, у яго ўваходзіць Святы Дух і ад самага маленства дапамагае ўзрастаць у ім хрысціянскім цнотам, якія потым расквітнеюць” (Папа Францішак, Хрост – гэта другі Дзень нараджэння).

А. Аркадзь Куляха OCD
Паводле catholicnews.by

ЖЫЦЦЁ НА БЯЗГУЧНЫМ РЭЖЫМЕ

● працяг са с. 1

ПРАКЛАСЦІ МОСТ ЗРАЗУМЕННЯ

Тагачасным клерыкам быў кс. Валерый Лісоўскі, цяперашні пробашч парафіі Вярэйкі (дэканат Ваўкавыск). Ён пайшоў у школу для глухых і вывучыў жэставую мову. Там пад яго кіраўніцтвам адбылася першая катэхэза для дзяцей.

Праз некаторы час у коле глухых асоб стала вядома пра св. Імшу на рускай мове, на якой клерык робіць сурдапераклад. Людзі сталі з цікавасцю прыходзіць. Пазней ён ужо як дыякан пачаў выступаць у якасці перакладчыка на споведзі. “Вядома, прысутнасць на сакраментах пакаяння пасрэдна

ўпершыню прыняла Пана Езуса ў сваё сэрца. Ужо адбылася з гэтага свету, але з Богам”, – успамінае святар. Душпастыр таксама рыхтаваў кандыдатаў да сакраментаў канфірмацыі і шлюбу.

ДОБРАЗЫЧЛІВА НАСТРОЕНА

Паступова выпрацаваўся першы этап традыцыі: людзі прымалі рэгулярны ўдзел у св. Імшах, адзначалі касцельныя святы, прыходзілі ў святыню на супольныя малітвы, на Дзень усіх памерлых пісалі “задушкі”. Калі нехта адыходзіў у вечнасць, развітацця прыходзілі амаль усе.

Дзякуючы намаганням душпастыра на працягу некалькіх гадоў для дзяцей ладзіўся інтэграцыйны адпачынак у лагеры ў Нецечы (дэканат Ліда). Удзельнікі супольнасці мелі магчымасць прымаць удзел у пілігрымках па святых месцах Беларусі і Польшчы. “Мы з жонкай стараемся ездзіць заўжды, калі ў душпастырстве

кс. Валерый. – Вельмі важна, што ў душпастырстве добра дзейнічае апостальская місія. Пра ўсё тое, аб чым удзельнікі супольнасці даведваюцца падчас сустрэч, яны дзяляцца з іншымі”.

НЕСАПСАВАНАЯ ШЧЫРАСЦЬ

На дадзены момант у Гродне пражывае каля тысячы асоб з парушэннем

аднаму перадаюць: «Гэтаму чалавеку можна давяраць».

Святар дзеліцца, што, з аднаго боку, у супольнасць такіх людзей цяжка ўваходзіць, бо прасцей усё ж разумееш таго, з кім размаўляеш на адной мове. З другога боку, як былі душпастыр ён хоча адзначыць іх амаль стоадсотковую паслухмянасць. “Калі гаворыш, напрыклад, што трэба прыйсці да споведзі ў 3-ю

магчымасць для камуніцыі, чаго ім зазвычай так не стае, – гаворыць ксёндз. – Сустракаюцца ўдзельнікі супольнасці рэгулярна, па нядзелях”.

У кожнай краіне існуе свая жэставая мова, і некаторыя паняцці могуць паміж сабой адрознівацца. Напрыклад, “любоў” на рускай жэставай мове перадаецца плаўным рухам ад вуснаў да сэрца, на польскай – скрыжаваннем кісцей, сціснутых у кулакі. Такім чынам, польскае “любоў” больш падобнае да рускага “нябожчык”. Але глухія паміж сабой усё роўна знаходзяць агульную мову. Калі нешта не разумеюць, перапытваюць адзін аднаго.

слыху (каталіцкага веравызнання). Усе яны ведаюць адзін аднаго ў твар. Як адзначае кс. Валерый, гэта

нядзелью Вялікага посту, у гэты дзень усе будуць стаяць у чарзе да канфэсіянала. Кагосьці не заўважаю ў касцёле – разумею, што чалавек, хутчэй за ўсё, захварэў, бо зазвычай маюць прывычку загадзя падыйсці і адпрасіцца, – гаворыць кс. Валерый. – Калі хтосьці мяркуе, што з-за пэўных абмежаванняў вера такіх людзей павярхоўная, то ён моцна памыляецца. Мне здаецца, яны вераць вельмі глыбока. Сёння мы можам арганізоўваць усяночныя канцэрты праслаўлення, але нам цяжка выседаць цэлую ноч у цішыні, каб сустрэцца з Богам сам-насам. А яны папросту жывуць у гэтай цішыні...”

ЦІКАВАСЦЬ ДА ЖЭСТАВАЙ МОВЫ

Святар распавядае, што сёння дзецям усё часцей ужываюць слухавы імплант,

Гарантыя таго, што душпастырства не прыпыніць сваю дзейнасць, з’яўляецца клопат пра будучыню прафесійных кадраў. На працягу некалькіх гадоў у гродзенскай семінары праводзіцца факультатыву па вывучэнні жэставай мовы. Некаторыя клерыкі цікавяцца ёй і наведваюць заняткі, а пасля прымяняюць свае веды падчас св. Імшы для глухых. Кс. Валерый, які выкладае факультатыву, падкрэслівае, што жэставая мова патрабуе неадкладнай практыкі: “Няма сэнсу ў адной толькі тэорыі. Паўгада, год – і ўсё забудзецца”.

Сёння ў Гродзенскай дыяцэзіі жэставай мовай валодаюць кс. Валерый Лісоўскі, кс. Віталій Дабраловіч, кс. Ян Кузюк. З нядаўняга часу душпастырствам глухых у Гродне апекуецца кс. Ян Кузюк, які змяніў на пасадзе шматгадовага

Адно з першых удзельнікаў душпастырства, які прынялі Першую св. Камунію ў касцёле ў Нецечы

ў любога чалавека можа выклікаць дыскамфорт, – заўважае кс. Валерый. – Таму

штосьці арганізоўваць, – распавядае Станіслаў Абуховіч. – Былі ў Чанстахове,

Глухія людзі прычынаюцца на вібрацыі будзільніка, адчыняюць дзверы гасцю, калі на ўсёй кватэры пачынаюць міргаць лямпачкі. Глядзяць кінастужкі з субтытрамі, тэлефануюць пасродкам відэасувязі або пішуць адзін аднаму ў сацыяльных сетках. Як і ўсе, могуць вадзіць аўтамабіль, гуляць у футбол і нават танцаваць.

лічу, што калі святар вырашаецца на душпастырства людзей з парушэннем слыху, ён павінен ведаць жэставую мову. Да таго ж, калі вывучыў яе, людзі разумеюць, што зрабіў гэта дзеля іх. Дадзены момант мае для іх велізарнае значэнне”.

У канцы 1990-х гадоў кс. Валерый распачаў душпастырскую апеку над глухімі. Сталі збірацца групы на катэхэзу. Шмат хто пасля доўгіх гадоў прымаў хрост, прыступаў да І Камуніі. “Добра памятаю 75-гадовую жанчыну з Ліды, якая

у Тракеях... Шмат у якіх касцёлах! Пазнавалі іх гісторыю, разам маліліся. Я вельмі рады, што ў нас ёсць такая магчымасць павандраваць, убацьчы свет”.

За гэты час людзі больш адкрыліся, пачулі сябе ў супольнасці вальней. “Сёння ўдзельнікі душпастырства ўсё часцей прыходзяць у закрытыя з пытаннямі. Гэта для іх адзін са шматлікіх спосабаў вырашыць свае праблемы, якія датычаць не толькі духоўнага жыцця, але і нейкіх момантаў у працы, у сям’і”, – распавядае

замкнёная прастора, “асобная дзяржава, якая трымаецца разам”. “Да іншых людзей яны звычайна адносяцца насцярожана, – заўважае ксёндз. – Ведаюць, што іх могуць падмануць, бо не раз сутыкаліся з гэтым. Дарэчы, той, хто хоць аднойчы падмануў гэтых людзей, губляе іх давер назавсёды. Затое калі яны давяраюць, то цалкам і да канца. Часта адзін

які адкрывае ім свет гукаў. Па гэтай прычыне колькасць удзельнікаў у душпастырстве не расце. Дзеці адаптуюцца да новага жыцця і ўжо духоўна развіваюцца пры сваіх парафіях. У супольнасці застаюцца толькі глухія. “Яны могуць жыць у розных канцах горада, а разам збірацца на сустрэчах душпастырства. Гэта выдатная

душпастыра супольнасці кс. Валерыя Лісоўскага.

Сёлета дыяцэзіяльнаму душпастырству глухых у Гродне – першаму на тэрыторыі Беларусі – споўнілася 20 гадоў.

Ангеліна Пакачайла

НАВІНЫ

ПІЛІГРЫМКА НА ПАЧАТАК НОВАГА
НАВУЧАЛЬНАГА І КАТЭХЕТЫЧНАГА ГОДА

Традыцыйна ў 3-ю нядзелю верасня дзеці і моладзь, настаўнікі і выхавальнікі, выкладчыкі і катэхеты вырушылі ў санктуарый Маці Божай Яснагорскай, Цярпліва Слухаючай, на Узгорку надзеі ў Капцёўцы (дэканат Гродна-запад), каб на парозе новага навучальнага і катэхетычнага года аддацца пад мацярынскую апеку Найсвяцейшай Панны Марыі. Св. Імшу ў санктуарыі ўзначаліў біскуп Пінскі Антоній Дзям’янка. Іерарх асвятліў школьныя прылады і ўдзяліў прысутным пастырскае бласлаўленне. Завяршылася праграма прэзентацыяй парафіяльных груп і канцэртаў гурта Душпастырства студэнтаў і старэйшай моладзі “OPEN”.

БІСКУПСКІЯ ВІЗІТЫ

Дапаможны біскуп Гродзенскай дыяцэзіі Юзаф Станеўскі ўзначаліў урачыстасці ў гонар Маці Божай у парафіі Бялынічы (Мінска-Магілёўская архідыяцэзія). Іерарх прыгадаў гісторыю цудадзейнага абраза Маці Божай Бялыніцкай і ўсхваліў росквіт культу мясцовых вернікаў да Марыі.

Пазней біскуп ўзначаліў урачыстасці на мядзельскай Кальварыі (Мінска-Магілёўская архідыяцэзія), дзе ўдзяліў групе вернікаў сакрамант канфірмацыі.

ДАБРАЧЫННАЕ ТАВАРЫСТВА “КАРЫТАС”

З мэтай арганізацыі належнай і прадуктыўнай працы святліц у парафіях Гродзенскай дыяцэзіі спецыялісты “Карытас” з Варшавы правялі 2 семінары на тэму “Мэты і задачы святліцы. Дапамога людзям у крызіснай сітуацыі”.

У Сапоцкіне адкрыўся Дом міласэрнасці, які будзе служыць для пілігрымаў, турыстаў, гасцей. Дом можа прыняць на начлег 52 чалавекі. Запрашаюцца таксама арганізаваныя групы для правядзення разнастайных мерапрыемстваў. У Доме маецца канферэнц-зала. Па папярэдняй дамоўленасці магчыма арганізацыя харчавання.

ВЫШЭЙШАЯ ДУХОЎНАЯ СЕМІНАРЫЯ

Новы навучальны год семінарысты Гродзенскай ВДС распачалі рэкалекцыямі, якія правёў а. Віталій Сярко SP. Падчас аскетычных канферэнцый духоўны кіраўнік імкнуўся прывіць будучым душпастырам любоў да святых, запаліць у іх сэрцах жаданне наследаваць Хрыста на прыкладзе бласлаўлёных святароў.

У свята Нараджэння Найсвяцейшай Панны Марыі 3-ое навучэнцаў упершыню апраунулі духоўнае адзенне – сутаны і калараткі.

АДНЫМ РАДКОМ

- Вернікі парафіі Унебаўзяцця Найсвяцейшай Панны Марыі і св. Язафата Кунцэвіча ў Сапоцкіне ў складзе 21-го чалавека наведальні парафіяльную капліцу ў Калетах.
- Вернікі з Ліды здзейснілі аўтобусную пілігрымку па святынях Беларусі.
- Убачыла свет кніга „Z Grodna za Łososiankę” (“З Гродна за Ласасянку”) а. д-ра Юзафа Макарыча OFMConv., якая ўтрымлівае багатую і дакладную гісторыю Сапоцкінскага дэканата.

Агляд навін падрыхтаваны на аснове інтэрнэт-старонкі grodnsens.by.

У малітве ўспамінаем
памерлых душпастыраў:

23 верасня 1996 г. – кс. прэлат Антоній Банькоўскі, *проб. Осава*.
24 верасня 1939 г. – кс. Ян Крынскі, *проб. Зэльва*;
25 верасня 1933 г. – кс. Ян Карвэліс, *проб. Дварэц*;
30 верасня 1957 г. – кс. Тэафіл Прышмант, *проб. Старыя Васілішкі*;
30 верасня 1973 г. – кс. Пётр Нямыцкі, *проб. Астравец*;
1 кастрычніка 1984 г. – кс. Казімір Валентыновіч, *проб. Мсцібава*;
3 кастрычніка 1968 г. – кс. Адольф Сакалоўскі, *проб. Міхалішкі*;
6 кастрычніка 1996 г. – кс. Станіслаў Рок SchP, *проб. Ліда*;
6 кастрычніка 2002 г. – кс. Антоній Саміла, *проб. Гожа, Путрышкі, Прывалка*;
7 кастрычніка 1960 г. – бр. Пантэleon Жэброўскі SchP, *Ліда*;
7 кастрычніка 1962 г. – кс. Уладзіслаў Красоўскі, *проб. Галынка*.

АНОНСЫ

ВОСЕНЬСКІЯ РЭКАЛЕКЦЫІ АДБУДУЦЦА Ў РОСІ

Трохдзённыя духоўныя практыкаванні будуць праходзіць у рэкалекцыйным цэнтры “Дом міласэрнасці”.

План рэкалекцый:

КАСТРЫЧНІК

5–7 кастрычніка: рэкалекцыі для мужчын, кс. Валерыі Лісоўскі;
19–21 кастрычніка: “Бог ёсць Любоў” (1 Ян 4, 16), кс. д-р Аляксандр Севасцяновіч.

ЛІСТАПАД

9–11 лістапада: “Унутранае ачальненне”, кс. Віктар Ханько;
16–18 лістапада: рэкалекцыі для сужэнскіх пар з малітвай аб дары патомства, кс. Чэслаў Паўлюкевіч;
23–25 лістапада: рэкалекцыі аб “Сведчанні” і “Павучанні” з дзённіка Аліцыі Лянчэўскай, кс. Чэслаў Паўлюкевіч.

Пачатак рэкалекцый у 18.00. Заканчэнне – у 15.00.

Для ўдзелу ў духоўных практыкаваннях неабходна абавязковая рэгістрацыя па тэлефоне: (8 029) 886-31-28. Па пытанні запісу просьба тэлефанаваць з панядзелка па пятніцу ў гадзінах: 11.00–12.00, 20.00–21.00.

ДУШПАСТЫРСТВА “ОПЕН” ЗАПРАШАЕ
НОВЫХ УДЗЕЛЬНІКАЎ!

У межах моладзевай супольнасці студэнтаў і працуючай моладзі дзейнічаюць некалькі груп: дабрачынная суполка “Уваскрасенне” (дапамога хворым дзецям, сіротам, бяздомным); малітоўная суполка “Caritas Dei” (супольная адарацыя Найсвяцейшага Сакраманту); біблейская група “Effata” (разважанні над Святым Пісаннем).
Пры душпастырстве таксама дзейнічае музычны гурт з аднайменнай назвай.

Агульныя сустрэчы адбываюцца ў кожны чацвер навучальнага года пры рэктаральным касцёле Звеставання НПМ (пабрыгіцкі) у Гродне (вул. Маладзёжная, 2, каля Дома сувязі). У 19.15 пачынаецца св. Імша, пасля чаго прадугледжаны час для размоў, дыскусій і цікавых мерапрыемстваў. Калі адчуваеш сябе маладым і хочаш рэалізаваць час сваёй маладосці як мага лепш, Цябе з радасцю прымуць у душпастырстве “OPEN”!

ПАРАФІЯ СВ. СТАНІСЛАВА КОСТКІ Ў ВАЎКАВЫСКУ
АРГАНІЗУЕ ПІЛІГРЫМКУ Ў МЕДЖУГОР’Е

Аўтобуснае паломніцтва адбудзецца 14–19 лістапада.

Дзень 1-шы:

16.00 – збор і адпраўленне з Ваўкавыска, ад’езд у Меджугор’е.

Дзень 2-гі:

- прыезд у Меджугор’е, св. Імша;
- абед-вячэра, начлег.

Дзень 3-ці:

- прагулка па горадзе з узыходжаннем на Гару аб’яўленняў;
- абед-вячэра, начлег.

Дзень 4-ты:

- сняданак, прабыванне ў Меджугор’і;
- св. Імша, удзел ва ўрачыстасцях, ад’езд у Мастару, экскурсія па горадзе з гідам;
- абед-вячэра, начлег.

Дзень 5-ты:

- сняданак, адпачынак на моры;
- ад’езд у Ваўкавыск (каля 16.00).

Дзень 6-ты:

- вяртанне ў Ваўкавыск (каля 20.00).

Больш інфармацыі можна атрымаць у адказнага за пілігрымку кс. каноніка Алега Дуля, пробашча парафіі св. Станіслава Косткі ў Ваўкавыску, па тэлефоне: (8 029) 313-65-64.

ДЫЯЦЭЗІЯЛЬНАЯ СУСТРЭЧА ЧЛЕНАЎ ЖЫВОГА
РУЖАНЦА АДБУДУЦЦА Ў КАПЦЁЎЦЫ

Спатканне пройдзе ў санктуарыі Маці Божай Яснагорскай, Цярпліва Слухаючай, на Узгорку надзеі 27 кастрычніка. Запрашаюцца святары, кансэкраваныя асобы, адказныя і ўдзельнікі ружанцовага малітоўнага руху.

Праграма:

11.00 – прывітанне;
– выстаўленне Найсвяцейшага Сакраманту (магчымасць прыступіць да споведзі);
– Ружанец;
– перапынак;
12.15 – канферэнцыя;
13.00 – Крыжовы шлях;
14.00 – св. Імша;
15.00 – абед, заканчэнне сустрэчы.

Аб удзеле ў спатканні неабходна загадзя паведаміць кс. Міхалу Ластоўскаму, дыяцэзіяльнаму мадэратару колаў Жывога Ружанца Гродзенскай дыяцэзіі і кусташу санктуарыя ў Капцёўцы, па тэлефоне: (8 029) 116-87-26.

Каляндар
падзей

28 верасня

Успамін св. Вацлава, мучаніка.

29 верасня

Свята святых арханёлаў Міхала, Габрыэля і Рафала.

Св. Міхал – заступнік Каталіцкага Касцёла ў Беларусі. Молімся за пастыраў і вернікаў нашай краіны.

1 кастрычніка

Успамін св. Тэрэзы ад Дзіцятка Езус. Распачаце кастрычніцкага набажэнства. Заахвочваем да ружанцовай малітвы ў касцёлах, капліцах і дома.

2 кастрычніка

Успамін святых Анёлаў-ахоўнікаў.

4 кастрычніка

Успамін св. Францішка Асізкага.

Дзень імянін Святога Айца Францішка.

5 кастрычніка

Успамін св. Фаўстыны Кавальскай.

Праграмы
каталіцкай
рэдакцыі

“Голас Евангелля”

Разважанні

над Божым словам. Выходзіць на Першым нацыянальным канале Беларускага радыё кожную нядзелю ў 8.00 у Гродне на 96,9 FM, у Свіслачы на 100.8 FM.

Навіны з Ватыкана
па-беларуску

Радыёвяшчанне з Апостальскай Сталіцы.

Штодзённа ў 22.10 на 98,1 FM – у Гродне, Ваўкавыску, Шчучыне, Лідзе, Мастах і побач з гэтымі гарадамі; на 99,2 FM – у Брэсце і побач з ім; у 20.00 на кароткіх хвалях 6185 і 11715 кГц.; у 20.00 і 6.20 на спадарожніку “Eutelsat Hotbird 13” на канале

“Radio Vaticana Telepace”. Кожную

нядзелю ў 8.55 на хвалях Першага нацыянальнага канала Беларускага радыё і на Канале “Культура” Беларускага радыё.

У інтэрнэце на старонцы vatican.by.

Ружанцовыя
інтэнцыі

Кастрычнік

Каб з тэрыторыі нашай дыяцэзіі Пан Бог паклікаў місіянераў і місіянерак, здольных адважна пайсці за Хрыстом і служыць Яму ў місіійных краінах.

Дзіцячы
куточакЕЗУС –
МОЙ НАЙЛЕПШЫ НАСТАЎНІК

Навошта трэба вучыцца? Напэўна, каб здабыць веды, стаць разумнымі. У гэтым нам дапамагаюць бацькі, настаўнікі, катэхеты, якія імкнуцца перадаць важныя жыццёвыя ўрокі. Але ёсць яшчэ адзін вельмі добры Настаўнік – Езус. Праз сваё Слова і сакрамэнты Ён хоча паказаць кожнаму з нас шлях у Краіну вечнага жыцця. Трэба толькі слухаць Яго і прасіць у малітве аб ласцы мудрасці.

Пра тое, як важна быць паслухняным, прыслухоўвацца да парад старэйшых, будзе наступнае апавяданне Бруна Ферэйра.

На невялікай ферме сярод палёў бедны сельскі жыхар скардзіўся:

– Таксама і ў гэтым годзе прапала жыта, авёс і ячмень.

На такой зямлі толькі персікі добра растуць. Але шукаць іх трэба ў Іншай Краіне. Яна знаходзіцца вельмі далёка, а я не маю ані сіл, ані часу.

Пачуўшы гэтыя нараканні, яго сын Сандрына рашуча сказаў:

– Туды магу пайсці я і мая сястра Ларэта. Мы ўжо дарослыя і вельмі хацелі б убачыць Іншую Краіну.

Бацькі цяжка ўздыхнулі. Яны не хацелі адпусціць дзяцей у такую далёкую дарогу, аднак пагадзіліся. Купілі ім дабrotныя чаравікі і прыгатавалі ежу на вандроўку.

Дзеці з радасцю вырушылі ў шлях. Калі апынуліся на беразе вялікага балота, да іх падыйшла чапля і сказала:

– Я Даўганоці Майстар, гаспадар балота. А хто вы такія і што тут шукаеце?

– А мы брат з сястрой, хочам перайсці праз балота, – адказалі дзеці.

– Гэта немагчыма! – усклікнула чапля. – Каб прайсці праз балота, патрэбны доўгія ногі – такія, як мае, каб не ўгразнуць у багне на шыю.

– А я паспрабую! – рашуча сказаў Сандрына і пайшоў наперад. Але хутка пачаў тануць у балоце.

Дзяўчынка працягнула руку брату і, цягнуць з усіх сіл, дапамагла яму выйсці на бераг.

– Гм... – прамармытала чапля. – Прысядзьце і паслухайце мяне. Вы можаце зрабіць сабе хадулі з доўгіх кіёў. Гэта будучыя вашы драўляныя ногі, якія і дапамогуць прайсці праз балота.

Дзеці знайшлі 4 доўгія кіі. Чапля паказала ім, як зрабіць хадулі. Калі яны былі зроблены, Сандрына і Ларэта ўсталі на іх, падзякавалі чаплі і з лёгкасцю прайшлі праз балота.

– Ух! Атрымалася! – уздыхнуў Сандрына, калі яны былі на другім беразе вялікага балота.

Ларэта, аднак, не вельмі ўзрадавалася:

– Паглядзі на тую скальную сцяну перад намі. Яна высокая, як баішня, і не бачна яе канца!

– Нічога, паспрабуем, – сказаў Сандрына і пачаў узыходзіць на гару. Аднак хутка саслізгнуў на зямлю.

– Што будзем рабіць? – спыталася Ларэта.

Тады да іх падыйшла малпа і сказала:

– Я Майстар Чатыры Рукі. А вы хто такія і чаго хочаце?

– Мы двое дзяцей, хочам узабрацца на скалу.

– Гэта немагчыма! – запярэчыла малпа. – Каб узабрацца на вялікую скалу, трэба быць такой жа спрытнай, як я. Але ёсць адзін спосаб. З ваших хадуляў пры дапамозе дрэва можна зрабіць лесвіцу.

Калі лесвіца была зроблена, дзеці падзякавалі малпе і лёгка ўзыйшлі на вяршыню скалы. Спусціліся з яе і пайшлі далей, аж пакуль не натрапілі на вялікае возера.

– Паглядзі, там бачна Іншая Краіна, а там растуць персікі! – усклікнуў Сандрына.

Ларэта ўздыхнула:

– Магчыма... Але ці ты не бачыш, якое шырокае гэтае возера? Мы не пераправым яго ніколі!

– Давай паспрабуем! – крыкнуў Сандрына і ўскочыў у ваду. Яна аказалася вельмі сцюдзёнай, і хлопчык хутка выбег на бераг.

У гэты час да іх падплыла качка і сказала:

– Я Майстар Спадарожны Вецер. А вы хто такія і чаго хочаце?

– Мы дзеці. Хочам пераплыць гэтае возера.

– Немагчыма, – сцвердзіла качка. – Вада тут вельмі халодная, а возера – шырокае. Аднак ёсць адзін спосаб. Можаце пабудаваць са сваёй лесвіцы човен і вёслы, каб пераплыць возера.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

– Ох, які прыгожы човен! – сказаў прыны, якога яны сустрэлі там. – Ніколі не бачыў такой прыгажосці... Хачу мець яго!

Прыны падараваў дзецям торбачку залатых манет. Сандрына і Ларэта ззялі ад радасці.

– Цяпер мы зможам купіць шмат персікавых дрэў! – сказаў Сандрына. – За рэшту набудзем каня і навозку, каб усе перавезці. Мы ўжо навучыліся пераадоўваць перашкоды, таму вернемся да нашых бацькоў іншым, больш простым шляхам.

Сандрына і Ларэта працавалі пад кіраўніцтвам качкі з вялікім запалам. У хуткім часе човен быў гатовы. Дзеці падзякавалі качцы і, энергічна вяслюючы, пераплылі на другі бераг возера.

Маленькі Чытач! У паўсядзённым жыцці Ты таксама можаеш сустрэцца з рознымі перашкодамі. Важна, каб умець звяртацца за дапамогай да бацькоў альбо настаўнікаў ці катэхетаў. Галоўнае, ніколі не забывайся пра тое, што Езус на кожным кроку можа працягнуць Табе руку дапамогі, трэба толькі звярнуцца да Яго ў малітве.

Заданне: выпішы на аркушы паперы ўсіх тых, каго можа назваць сваімі настаўнікамі, і падзякуй Пану Богу за іх у малітве.

С. Вераніка Блізнюк FMA

Ад шчырага сэрца

Яго Экспэленцыі Ксяндзу Біскупу Аляксандру Кашкевічу з нагоды Дня нараджэння ад шчырага сэрца жадаем моцнага здароўя, паспехаў у паслуге на карысць Богу і людзям, аптэмізму, радасці і шчасця на кожны дзень. Няхай Пан будзе шчодры на свае ласкі і бласлаўленне, Маці Божая нястомна апекуецца Вамі, а Святы Дух удзяляе свае дары.

Рэдакцыя "Слова Жыцця"

Яго Экспэленцыі Ксяндзу Біскупу Аляксандру Кашкевічу з нагоды Дня нараджэння сардэчна жадаем шчодрых Божых ласкаў. Няхай Найсвяцейшая Маці заўсёды Вамі апекуецца, Пан вядзе праз жыццё, а Святы Дух адорвае ўсімі дарамі і асвячае святарскі шлях.

З малітвай, Аліцыя і Віталій Воранавы са Сморгоні

Паважанаму Ксяндзу Міхалу Ластоўскаму з нагоды Імянін перасылаем мноства сардэчных пажаданняў: Божлага бласлаўлення, апекі Найсвяцейшай Маці на кожны дзень. Няхай Бог адорыць Вас здароўем і доўгім

жыццём, радасцю і надзеяй, а з твару ніколі не зыходзіць усмешка. Аддзяч, Божа за тое, што Вы з намі!

Удзячныя парафіяне з вёскі Каменка, Члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Капцёўкі

Паважанаму Ксяндзу Пробашчу Станіславу Пацыну з нагоды Дня нараджэння і Імянін складаем букет найлепшых пажаданняў. Няхай Божыя ласкі шчодра сыходзяць на Вас, пастаянна адчуваецца апека Маці Божай і Святога Заступніка, дары Святога Духа ўмацоўваюць Вас, а побач заўсёды будуць зычлівыя людзі. Жадаем таксама моцнага здароўя і стойкасці на выбраным шляху, штодзённым радасці і надзеі.

Ружанцовыя колы, члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам і вернікі з Радуні

Паважанаму Айцу Багуславу Вуйтовічу з нагоды Імянін шчыра жадаем шчодрых дароў Святога Духа, сталай апекі Панны Марыі, добрага здароўя, душэўнага супакою на кожны дзень і добразычлівых людзей побач. Няхай з Божай

дапамогай здзяйсняюцца ўсе Вашы намеры і планы. Парафіяне і члены Апостальства дапамогі чыстцовым душам з Гальшануў

Паважанае Спадарыня Рэгіна Шпень!

З нагоды Вашага юбілею ад шчырага сэрца жадаем, каб здароўе было моцным, жыццё – доўгім, сілы – бясконцымі, а радасць – штодзёнай. Дзякуем Пану Богу і Вам за тое, што выхавалі нашага святара, а таксама за Вашу ахвярную працу і дапамогу нашай парафіі на працягу многіх гадоў. Няхай Найсвяцейшая Панна Марыя апекуецца Вамі, а міласэрны Бог бласлаўляе і ўдзяляе патрэбныя ласкі.

Вернікі з касцёла Апекі НППМ, парафія Дайлідкі

Паважанаму Ксяндзу Міхалу Ластоўскаму з нагоды Імянін перасылаем букет сардэчных пажаданняў: радасці,